

Alus: Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 1
 „Põhikooli riiklik õppekava“
 (Vabariigi Valitsuse 23.03.2023 määruse nr 18 sõnastuses)

Avalik esinemine

Valdkond	Keel ja kõne Läbiv teema „Eneseareng ja suhtlemisoskus“
Valikaine nimetus	Avalik esinemine
Eeldusaine	-
Lõimumine	Avalik esinemine lõimib eesti keelt, kirjandust, inimeseõpetust, muusikat ja draamat. Esinemisoskust on vaja ka teistes õppeainetes (ettekanded, arutelud, projektid). Õpilane harjutab eneseväljendust ja kuulamisoskust, mis toetab õpioskusi ja sotsiaalseid pädevusi.
Õppe kavandamine ja korraldamine	Kursus kestab 12 tundi igas klassis (4., 5. ja 6.). Tunnid toimuvad kord nädalas. Õppetöö põhineb aktiivõppe meetoditel: hääle- ja hingamisharjutused, rollimängud, rühmatööd, improvisatsioon, individuaalsed ja grupiesinemised. 4. klassis rõhk mängulisusel ja julguse kasvatamisel. 5. klassis lisandub struktuur (märksõnad, lihtne arutlev kõne, visuaalse abi kasutamine). 6. klassis lisandub väitlus- ja arutlusoskus, eneseanalüüs ning teadlik esinemise planeerimine. Kui õpetaja puudub (haigestumise tõttu, koolituse tõttu vms) või tund jääb ära, toimub tunni asendamine kokkulepitud ajal või korrigeeritakse kursuse sisu nii, et põhilised õpitulemused oleksid kaetud. Kui tund jääb ära <i>force majeure</i> olukorra tõttu (nt tuletõrjeõppus, koolitus, üritus vms), ei vähenda see õpilase arvestuse saamise võimalusi ning vajadusel tehakse kokkuvõtvad harjutused järgmistes tundides.
Valikaine õppe- ja kasvatuseesmärgid	• Kujundada enesekindlust ja positiivset hoiakut avaliku esinemise suhtes. • Arendada selget ja arusaadavat eneseväljendust suulises vormis. • Õpetada arvestama kuulajaga, hoidma silmsidet ja kasutama kehakeelt. • Luua võimalusi loovaks eneseväljenduseks ja koostööks. • Anda oskus anda ja vastu võtta tagasisidet. • Arendada digipädevust, kasutades lihtsaid esitluse või heli-/videotöötluste vahendeid oma esinemise toetamiseks. • Toetada sotsiaalseid ja koostööoskusi, sh empaatiat ja austavat suhtlemist rühmatöös ja kaaslaste tagasisidestamisel.
Õpitulemused	Õpilane: • valmistab ette ja esitab klassi ees sobiva pikkuse ja raskusastmega kõne; • kasutab häält, miimikat ja kehakeelt oma sõnumi toetamiseks; • kuulab kaasõpilaste esinemisi ja annab neile toetavat

	tagasisidet; • 4. klass esitab lihtsa teksti või loo mängulisel moel; • 5. klass koostab lühikese kõne märksõnade alusel ja esitab väikese arutluse; • 6. klass koostab ja esitab struktureeritud arutleva kõne, osaleb arutelus ja analüüsib enda esinemist.
Valikaine sisu	Avalik esinemine on praktilisel suhtlemisel ja eneseväljendusel põhinev õppeaine, mis kuulub valikainena põhikooli õppekavas keele ja kõne valdkonda. Põhirõhk on enesekindluse arendamisel, suulise väljendusoskuse harjutamisel ja esinemise kogemuse saamisel turvalises õpikeskkonnas. Kursus sisaldab hääle- ja hingamisharjutusi, kehakeele ja miimika kasutamist, väikseid kõnesid, jutustamist, rollimänge, grupi ees esinemist ning eneseanalüüsi. Õppetöö on üles ehitatud järk-järgult raskusastet suurendades: 4. klassis mänguline ja julgustav, 5. klassis struktureeritud, 6. klassis arutlev ja analüüsiv.
Õppekeskkond	Õpe toimub klassiruumis või aatriumis, vajadusel ka laval/auditooriumis. Kasutatakse plakateid, pilte, tahvlit, projektorit, mikrofoni. Toetavaks keskkonnaks on turvaline ja sõbralik klassiõhkkond, kus eksimused on lubatud.
Hindamine	Kursus on arvestuslik (A/MA). Arvestuse saamiseks peab õpilane osalema vähemalt 85% tundidest ja osalema aktiivselt kursuse tegevustes. Hindamine on toetav ja kujundav – iga esinemise ja harjutuse järel antakse õpilasele suuline või kirjalik tagasiside. Arvestuse puhul hinnatakse eelkõige pühendumust, osalemist ja arengut, mitte täiuslikku sooritust. 4. klass Hindamine on mitteeristav (A/MA). Hinnatakse: • julguse kasvu klassi ees esinemisel; • osalemist mängulistes harjutustes (hääle, miimika, kehakeel); • lihtsa teksti või loo esitust; • kaaslaste kuulamist ja tagasiside andmist. Ei saa arvestust, kui: • õpilane osaleb vähem kui 85% tundidest; • keeldub korduvalt esinemistest ja harjutustest; • ei näita üles pühendumust või takistab teiste õppimist. 5. klass Hindamine on arvestuslik (A/MA). Hinnatakse: • kõne ettevalmistamist märksõnade abil; • eneseväljendust ja selget diktsiooni; • osalemist grupi- või paarisettekandes; • loovust ja panust ülesannete lahendamisse. Ei saa arvestust, kui: • õpilane osaleb vähem kui 85% tundidest;

	• ei valmista ette ega esita kokkulepitud ülesandeid; • ei osale korduvate võimaluste korral lõppesinemises. 6. klass Hindamine on arvestuslik (A/MA). Hinnatakse: • kõne ettevalmistamist märksõnade abil; • eneseväljendust ja selget diktsiooni; • osalemist grupi- või paarisettekandes; • loovust ja panust ülesannete lahendamisse. Ei saa arvestust, kui: • õpilane osaleb vähem kui 85% tundidest; • ei valmista ette ega esita kokkulepitud ülesandeid; • ei osale korduvate võimaluste korral lõppesinemises. • Kui õpilane puudub, lepib ta õpetajaga kokku, kuidas vajaliku harjutuse või esinemise järele teeb. Kui õpilane soovib oma esinemist parandada või uuesti esitada, on tal selleks võimalus kokkuleppel õpetajaga.
Õppematerjalid Kirjandus	• Õpetaja loodud töölehed ja harjutused (hääle, kehakeele ja jutustamise kohta). • Lihtsad digivahendid (nt PowerPoint, Canva, Flip, Padlet või muu sobiv keskkond) esinemise toetamiseks. • Lühikesed tekstid (luuletused, jutud, kõned). • Videoklipid avalikest esinemistest. • Õpilaste enda loodud materjalid (plakatid, esitlused).

Ainekava klasside kaupa

4.klass	
Õppesisu (sh põhimõisted)	Õpitulemused
• Mis on avalik esinemine? (julgus ja enesekindlus) • Kehakeel – hoiak, liikumine, käed ja silmside • Hääle ja diktsioon – selge kõne, lihtsad harjutused • Näoilmed ja miimika • Enesetutvustus (3–5 lauset) • Jutustamine pildi või esemega • Publiku kaasamine (küsimus, käemärk, väike ülesanne) • Rollimäng: dialoog sõbraga • Erinevad olukorrad: esinemine sõbra, grupi või klassi ees • Luuletuse või lühijutu esitamine • Tagasisidering – mis mul õnnestus, mis läks raskeks	Õpilane • selgitab, mis on avalik esinemine ja miks seda harjutada; • hoiab esinedes kehahoiakut ja kasutab lihtsamaid kehakeele võtteid (silmside, käte asend); • kasutab häält ja harjutab selget diktsiooni; • kasutab näoilmeid ja miimikat oma jutu toetamiseks; • esitab enesetutvustuse (3–5 lauset) klassi ees; • jutustab lihtsa loo pildi või eseme abil; • kaasab publikut lihtsa küsimuse või märguandega; • esitab paaris või rühmas lühikese

Finaaltund: väike esinemispidu (kuni 1 minut etteaste)	rollimängu; - osaleb esinemistes erinevates olukordades (sõbra, grupi, klassi ees); - esitab luuletuse või lühijutu, arvestades häält ja miimikat; - kuulab teisi ja annab lihtsat tagasisidet; - esitab klassi ees lühikese (kuni 1 minut) etteaste, näidates julgust ja enesekindlust.
Praktilised tööd ja õpiprojektid	- Individuaalsed ja grupipõhised esinemisharjutused - Rollimängud ja loovharjutused (hää, miimika, kehakeel) - Lühikeste kõnede ja jutustuste ettevalmistamine ja esitamine - Paaris- ja grupiesinemised - Lõpuprojekt – lühike etteaste klassi ees (finaaltund)

5.klass	
Õppesisu (sh põhimõisted)	Õpitulemused
- Avalik esinemine igapäevaelus (koolis, kodus, üritustel) - Esinemise planeerimine – märksõnade kasutamine - Hää, ja diktsioon – selge kõne ja tempo - Kehakeel ja ruumi kasutamine - Enesetutvustus märksõnade abil - Lühike isiklik lugu (1 minut) - Kõne ülesehitus (algus–sisu–lõpp) - Arutlev kõne lihtsal teemal („Kas kodutööd on vajalikud?“) - Paaris- või grupiesinemine - Ettekanne koos visuaalse abiga (plakat, pilt) - Tagasiside ja eneseanalüüs - Finaaltund: lühike ettekanne (2–3 minutit, vaba teema)	Õpilane - selgitab, kus ja miks avalikku esinemist igapäevaelus kasutatakse; - planeerib lühikese kõne märksõnade abil; - kasutab hää, tempot ja diktsiooni selgelt ja arusaadavalt; - hoiab kehahoiakut ja kasutab ruumi esinemisel; - esitab enesetutvustuse märksõnade toel; - jutustab isikliku loo (1 minut); - koostab ja esitab lihtsa arutleva kõne, tuues vähemalt ühe põhjuse oma arvamuse toetuseks; - osaleb paaris- ja grupiesinemistes; - kasutab visuaalseid abivahendeid (plakat, pilt) oma kõne toetamiseks; - annab ja võtab vastu tagasisidet; - esitab klassi ees 2–3-minutilise etteaste.
Praktilised tööd ja õpiprojektid	- Märksõnade abil kõne koostamine ja esitamine - Kehakeele ja diktsiooni harjutused - Isikliku loo jutustamine

	• Arutleva kõne ettevalmistamine ja esitamine • Plakati või pildi abil lühikese ettekande tegemine • Paaris- ja grupiesinemised • Lõpuprojekt: 2–3-minutiline ettekanne klassi ees vabal teemal
--	--

6.klass	
Õppesisu (sh põhimõisted)	Õpitulemused
• Mis teeb esinemisest hea? (analüüs eeskujudest, videonäidetest) • Kõne ülesehitus: sissejuhatuse – sisu – kokkuvõte • Hääld, tempo ja intonatsioon • Argument ja näide oma arvamusetoetamiseks • Kehakeel ja miimika pikemas etteastes • Publiku kaasamine ja küsimustele vastamine • Esinemine erinevates olukordades (pidu, aktus, klassiesitus) • Lühike arutlev kõne: „Kas nutitelefoni on kasulik või kahjulik?“ • Ettekanne koos visuaalse abiga (slaid, plakat, pilt) • Improvisatsioon ja ootamatu küsimus • Eneseanalüüs ja kaaslastele tagasiside andmine • Lõpuesinemine: arutlev või jutustav kõne (3–4 minutit)	Õpilane • kirjeldab, mis teeb esinemise heaks, ja rakendab seda oma etteastes; • koostab ja esitab struktureeritud kõne (sissejuhatuse–sisu–kokkuvõtte); • kasutab hääld, tempo ja intonatsiooni teadlikult; • toob oma seisukoha toetuseks argumendi ja näite; • hoiab kehahoiakut ja kasutab miimikat pikemas etteastes; • kaasab publikut ja vastab lihtsatele küsimustele; • esineb erinevates olukordades (klass, aktus, pidu); • koostab ja esitab lühikese arutleva kõne; • kasutab visuaalseid abivahendeid (plakat, slaid, pilt) oma kõne toetamiseks; • osaleb improvisatsioonilises ülesandes; • analüüsib oma ja kaaslaste esinemisi ning annab konstruktiivset tagasisidet; • esineb klassi ees pikema (3–4 minutit) etteastega.

Praktilised tööd ja õpiprojektid	• Esinemiste analüüs videonäidete põhjal • Kõne ülesehituse harjutamine (märksõnad ja lõikude järjestamine) • Hääle ja intonatsiooni treening • Argumentide ja näidete koostamine oma kõneks • Publiku küsimustele vastamise harjutused • Ettekande ettevalmistamine visuaalse abiga • Improvisatsiooniharjutused • Eneseanalüüsi ja kaaslaste tagasiside kirjutamine • Lõpuprojekt: 3–4-minutiline arutlev või jutustav kõne klassi ees
---	--